

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
«ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра лісового і аграрного менеджменту

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Лісоаграрні ландшафти

Освітня програма Лісове господарство

Спеціальність 205 Лісове господарство

Галузь знань 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №15 «17» вересня 2021р.

м. Івано-Франківськ – 2021 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу (зразок)
5. Ресурсне забезпечення
6. Контактна інформація
7. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Лісоаграрні ландшафти
Освітня програма	Лісове господарство
Спеціалізація (за наявності)	----
Спеціальність	205 Лісове господарство
Галузь знань	20 Аграрні науки і продовольство
Освітній рівень	бакалавр
Статус дисципліни	основна
Курс / семестр	3 курс, 6 семестр
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 120 год.
Мова викладання	українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Метою вивчення дисципліни «Лісоаграрні ландшафти та їх оптимізація» є засвоєння питань раціонального природокористування з встановленням оптимального співвідношення сільськогосподарських угідь і різних категорій захисних лісових насаджень, їх раціональної організації, керування процесом оптимізації, основам ведення агролісомеліоративного моніторингу та застосування географічних інформаційних систем у дослідженнях лісоаграрних ландшафтів. Завдання: під час вивчення навчальної дисципліни «Лісоаграрні ландшафти та їх оптимізація» студенти отримують чітке уявлення про оптимальне просторове співвідношення аграрних та лісових угідь та отримують математичні знання з вирішення оптимізаційних задач шляхом лінійного програмування та симплексметоду, оволодіють прийомом агролісомеліоративного моніторингу і застосування ГІС-технологій при дослідженні просторових об'єктів.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен знати: елементи природного і лісоаграрного ландшафту, фактори їх формування; види захисних насаджень, їх ефективність; - антропогенні впливи та показники стійкості ландшафтів до антропогенних навантажень; оптимальну лісистість у зональному аспекті; порядок проведення агролісомеліоративного впорядкування. У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти: визначати лісистість ландшафту і користуватися нормативами лісистості територій; проектувати захисні лісові насадження; оцінювати стійкість ландшафтів до антропогенних навантажень; виконувати роботи з агролісомеліоративного впорядкування і приймати виконані роботи; проводити протиерозійну організацію території.

Компетентності

Загальні:

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професії.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Фахові:

ФК23. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

ФК24. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

Програмні результати навчання

ПРН4. Володіти базовими гуманітарними, природничо-науковими та професійними знаннями для вирішення завдань з організації та ведення лісового господарства.

ПРН6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

ПРН15. Впроваджувати розроблені проектні рішення у виробництво та забезпечувати ведення лісового господарства на засадах наближеного до природи лісівництва.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Класифікація природно-територіальних комплексів (ландшафтів) та їх дослідження	<i>Студент повинен знати:</i> <ul style="list-style-type: none">• елементи природного і лісоаграрного ландшафту, фактори їх формування;• види захисних насаджень, їх ефективність;• антропогенні впливи та показники стійкості ландшафтів до антропогенних навантажень;• оптимальну лісистість у зональному аспекті;• порядок проведення агролісомеліоративного впорядкування. <i>Студент повинен вміти:</i> <ul style="list-style-type: none">• визначати лісистість ландшафту і	Тестування за темою. Виконання практичних робіт. Виконання самостійної роботи.
2.	Тема 2. Дослідження природно-територіальних комплексів		
3.	Тема 3. Сучасний стан проблеми оптимізації систем захисних лісових насаджень в агроландшафтах України		
4.	Тема 4. Теоретико-методологічні основи ландшафтно-екологічної оптимізації систем захисних лісових насаджень в агроландшафтах		
5.	Тема 5. Лісомеліоративне районування України як ландшафтно-екологічна основа оптимізації систем захисних лісових насаджень		
6.	Тема 6. Оптимізація категорій і систем захисних лісових		

	насаджень в агроландшафтах	користуватися нормативами лісистості територій;	
7.	Тема 7. Екологічна і економічна ефективність оптимізованих систем захисних лісових насаджень у лісомеліоративних районах України	<ul style="list-style-type: none"> • проектувати захисні лісові насадження; • оцінювати стійкість ландшафтів до антропогенних навантажень; • виконувати роботи з агролісомеліоративного впорядкування і приймати виконані роботи; • проводити протиерозійну організацію території. порядок проведення агролісомеліоративного впорядкування. 	

4. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни</p> <p>Контроль знань студентів ґрунтується на здійсненні поточного і підсумкового контролю при застосуванні таких форм і засобів діагностики, як оцінювання практичних занять, оцінювання індивідуальних завдань, письмове тестування, усне опитування. Поточний контроль проводиться під час проведення лекційних і практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного прикладного завдання; крім того, здійснюється поточне письмове тестування за кілька попередньо пройдених тем.</p>	<p>Система контролю знань здійснюється через:</p> <ul style="list-style-type: none"> • поточний контроль – 50 балів; • підсумковий контроль (екзамен) – 50 балів. <p>Оцінка за вивчення предмету виставляється за сумою всіх отриманих балів згідно зі шкалою оцінювання. При цьому в екзаменаційній відомості зазначається кількість набраних балів, оцінка за шкалою ECTS і оцінка за національною шкалою.</p>
---	--

Накопичування балів під час вивчення дисципліни

Вид навчальної роботи	Максимальна кількість балів
-----------------------	-----------------------------

Поточний контроль	50
Тема	10
Практична робота	20
Лабораторна робота	---
Семінарське заняття	---
Самостійна робота	20
Підсумковий контроль	50
екзамен	50
Додаткові заохочувальні бали, які можуть доповнити оцінку до 100 балів	10
Разом	100

Поточний контроль										
Вид навчальної роботи	Тема (тема 1-2)	Тема (тема 3-4)	Тема (тема 5)	Тема (тема 5-6)	Тема (тема 7-8)	Практичне заняття 8	Практичне заняття 15	Самостійна робота 1	Самостійна робота 2	Разом
Кількість балів	2	2	2	2	2	10	10	10	10	50

Шкала оцінювання: вузу, національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
80 – 89	B	добре	
70 – 79	C		
60 – 69	D		
50 – 59	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
26 – 49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	

0-25	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

Поточний контроль

- Усний контроль (в ході опитування, бесіди, доповіді, читання тексту, повідомлення на задану тему та ін.);
- Письмовий контроль (контрольна робота в письмовій формі, реферат, виклад матеріалу на задану тему в письмовому вигляді та ін.);
- Комбінований контроль;
- Тестовий контроль;
- Презентації;
- Виконання і захист практичної роботи.

Заохочувальні бали

1. Участь у дискусіях (до 2 балів),
2. Участь у вебінарі чи прослуховування курсу за тематикою дисципліни (до 2 балів)
3. Участь у студентських наукових конкурсах та олімпіадах (до 6 балів)

5. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа, лабораторії, комп'ютери та інше
Кабінет лісовідновлення та селекції (207) каб.), 35 м ²	Мультимедійний проектор, 1 шт. Мультимедійний екран, 1 шт. Графопроєктор, 1 шт., Стенди (ілюстрації) з лісового насінництва, селекції Колекція зразків насіння деревних порід
Література:	
<i>Основна</i>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Юхновський В.Ю. Лісоаграрні ландшафти рівнинної України: оптимізація, нормативи, екологічні аспекти/ За ред. Пилипенка О.І. – К.: Інститут аграрної економіки, 2003.– 273 с. 2. Исаченко А.Г. Ландшафтоведение. – М.: – Лесн. пром-сть, 1988. – 310 с. 3. Голубець М.А. Екосистемологія. – Львів: Поллі, 2000. – 316 с. 4. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Ведмідь М.М. Системи захисту ґрунтів від ерозії. Підручник. – К.: Златояр, 2004. – 436 с. 5. Довідник з агролісомеліорації / За ред. Пастернака П.С. – К.: Урожай, 1988. – 286 с. 	
<i>Додаткова</i>	

6. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю. Ліс і поле - єдина екологічна система // Вісник аграрної науки. Спец. випуск. – К.: НАУ, 1998. – С. 91-93.
7. Інструктивні вимоги з лісомеліоративного впорядкування захисних лісових насаджень / О.І. Пилипенко, В.М. Малюга, М.О. Штофель, В.Ю. Юхновський, А.А. Строчинський та ін. – К.: Держкомлісгосп, 2000. – 74 с.
8. Голубець М.А. Питання оптимізації біоценотичного покриву // Антропогенні зміни біоценотичного покриву в Карпатському регіоні. – К.: Наукова думка, 1994. – С. 113–146.
9. Пилипенко О.І., Юхновський В.Ю., Гукасова Г.О. та ін. Методологічні основи і методи досліджень у захисному лісорозведенні. // Науковий вісник НАУ. – К.: НАУ, 2004. – Вип. 72. – С. 242–250.
10. Гродзинский М.Д., Шищенко П.Г. Ландшафтно–екологический анализ в мелиоративном природопользовании. – К.: Либідь, 1993. – 224 с.

Ресурси мережі Інтернет

1. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського - <http://www.nbuv.gov.ua>
2. Державне агентство лісових ресурсів України - <http://dklg.kmu.gov.ua>

6. Контактна інформація

Кафедра	кафедра лісового і аграрного менеджменту, м. Івано-Франківськ, вул. Галицька 201, каб. 206, тел. (0342) 59-61-66, e-mail: klam@pnu.edu.ua
Викладач	канд. с.г. наук, доцент Дмитрик Павло Миколайович
Контактна інформація викладача	pavlo.dmytryk@pnu.edu.ua

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	<ul style="list-style-type: none"> • списування під час поточного опитування, виконання тематичних модульних контрольних робіт та іспиту заборонені; • самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); • застосування посилань на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; • надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації.
--------------------------	---

<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • відвідування занять є обов'язковим; • засвоєння пропущеної теми лекції з поважної причини перевіряється під час складання підсумкового контролю. Пропуск лекції з неповажної причини відпрацьовується студентом (співбесіда, реферат тощо). • пропущені практичні, семінарські та лабораторні заняття, незалежно від причини пропуску, студент відпрацьовує згідно з графіком консультацій. • поточні негативні оцінки, отримані студентом під час засвоєння відповідної теми на практичному, семінарському та лабораторному занятті перескладаються викладачеві, який веде заняття, до складання підсумкового контролю з обов'язковою відміткою у журналі обліку роботи академічних груп. У випадку порушень і зловживань (невідвідування занять більше 50% часу – недопущення до іспиту).
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну не допускається, але може надаватись можливість виконати завдання за індивідуальним графіком (за рішенням керівника структурного підрозділу, його замісника та викладача.</p> <p>Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Викладач має право видалити студента із заняття, якщо останній порушує дисципліну і тим самим заважає працювати викладачу та групі. Всю суперечну ситуацію можна вирішити після заняття.</p>
<p>Додаткові бали</p>	<p>Нарахування додаткових балів здійснюється згідно рішення затвердженого на засіданні колективу кафедри і обов'язково озвучується викладачем на перших заняттях. Бали можуть нараховуватись за активність студента на семінарських, лабораторних та практичних заняттях, за опрацювання додаткових інформаційних джерел та наукову (творчу) діяльність.</p> <p>Позитивно оцінюється відповідальність, старанність, креативність, фундаментальність.</p>
<p>Неформальна освіта</p>	<p>Питання визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті регулюється «Положенням про неформальну освіту учасників освітнього процесу» ДВНЗ «Прикарпатський національний університет</p>

імені Василя Стефаника» (https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/819_29.11.2019.pdf).

Процедура перезарахування здійснюється при співпадінні назви неформальної активності з назвою освітнього компоненту та кількістю кредитів. Для перезарахування кредитів неформальної освіти створюється комісія для прийняття рішення. Результати навчання, які отримані у неформальній освіті, враховуються при оцінюванні самостійної роботи студентів з відповідних дисциплін.

Викладач _____ Дмитрик П.М.